

ಗುಪ್ತರು

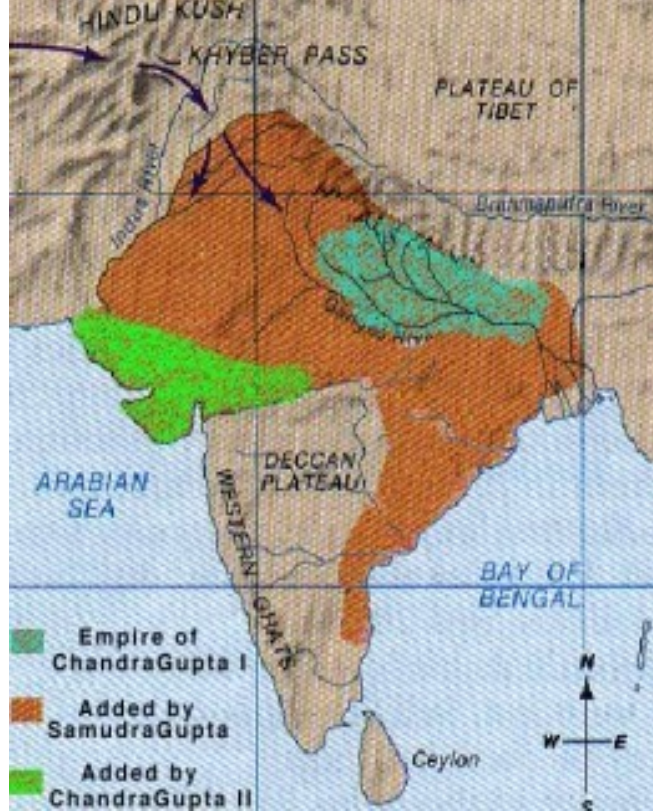
ಗುಪ್ತರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮುನ್ನ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಕ್ರಿ.ಶ. 150 ರಿಂದ 300 ರವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳು ಆಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗಣರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು(ಕುಶಾನರ ಪತನಾನಂತರ ಗುಪ್ತರು ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ)

a. ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವ - ನಾಗರು ,ಅಹಿಚ್ಛತ್ರರು ,ಆಯೋಧ್ಯ, ವಾಕಟಕರು

b. ಮೌಕರಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಪ್ತರು

c. ಗಮರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ - ಅರ್ಜುನಯ

ಹಾಗೆಯೇ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿಕ್ಷತ್ರಪರ(ರುದ್ರದಾಮನ) ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಶಾತವಾಹನರು ಏಳಿಗೆ ಹೊಂದಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ,ವಾಕಟಕರು ಹಾಗೂ ಗುಪ್ತರು

ಗುಪ್ತರು ,ಮೌರ್ಯರು ಮತ್ತು ಶಾತವಾಹನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಗುಪ್ತಾಚಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು

ಗುಪ್ತರ ಮೂಲ ಪುರುಷ - ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀಗುಪ್ತ

ಶ್ರೀಗುಪ್ತನ ಮಗನ ಹೆಸರು- ಘಟೋತ್ಕಚ ಗುಪ್ತ

ಮಹಾರಾಜ ರೇಂಬಿರದನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವನು- 1 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ

1 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ರಾಜಧಾನಿ- ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ

1 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಪತ್ನಿಯ ಹೆಸರು- ಲಿಚ್ಛವಿ ವಂಶದ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಕುಮಾರ ದೇವಿ

1 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಮಗನ ಹೆಸರು- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ಗುಪ್ತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ಪ್ರಾರಂಭದ ರಾಜಧಾನಿ - ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ

ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ಎರಡನೇ ರಾಜಧಾನಿ- ಉಜ್ಜಯಿನಿ

ಗುಪ್ತ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಈತನ ಕುರಿತಾಗಿದೆ - ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ
 ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ ಮೊದಲು ಿದ್ವಪ್ರದೇಶ ಕೌಸಂಬಿ
 ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನವನ್ನು ಕೌಸಂಬಿಯಿಂದ ಅಲಹಾಬಾದಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿದ ತುಘಲಕ್ ದೊರೆ- ಫೀರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್
 ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನದ ಕರ್ತೃ - ಹರಿಷೇಣ
 ಹರಿಷೇಣನಿಗಿದ್ದ ಬಿರುದುಗಳು- ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಾಹಕ , ಮಹಾದಂಡನಾಯಕ , ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ
 ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದಂಡಯಾತ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಲ್ಲವರ ಿರಸ- ವಿಷ್ಣುಗೋಪ
 ಭಾರತದ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡವರು- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ
 ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ಭಾರತದ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಎಂದು ಕರೆದವರು- ವಿ.ಎ.ಸ್ಮಿತ್
 ಎಂಟು ಬಗೆಯ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಚಂಕಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ
 ಕವಿರಾಜ ನೆಂದು ಬಿರುದುಳ್ಳ ಗುಪ್ತ ಅರಸ - ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ
 ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ಆಸ್ಥಾನದ ಕವಿಗಳು - ಹರಿಷೇಣ ಹಾಗೂ ವಸುಬಂಧು
 ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವರು - ಆತನ ಮಗ ರಾಮಗುಪ್ತ

ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ
 ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಮಡದಿಯರು ಲಿಚ್ಛವಿ ಕನ್ಯೆ ಕುಮಾರದೇವಿ ಹಾಗೂ ಕುಬೇರ ನಾಗ
 ಶಕರಿ ಮತ್ತು ಶಶಾಂಕ ಎಂಬ ಬಿರುದುಳ್ಳ ಗುಪ್ತರ ಅರಸ - ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ
 ನವರತ್ನಗಳೆಂಬ ಒಂಬತ್ತು ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸಗಳನ್ನು ಆಸ್ಥಾನದ ಕವಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ
 ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನಿಗೆ ಇದ್ದ ಬಿರುದುಗಳು- ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ವಿಕ್ರಮಾಂಕ ಹಾಗೂ ವಿಕ್ರಮ ಸಿಂಹ
 ಗುಪ್ತರ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಈತನ ಯುಗ ಸುವರ್ಣಯುಗವಾಗಿತ್ತು - ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ
 ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಚೀನಿಯಾತ್ರಿಕ ಫಾಹಿಯಾನ್
 ಪೋ - ಕೋ - ಕಿ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಫಾಹಿಯಾನ್
 ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸ ಈತನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ - ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ
 ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಈ ಮತದ ಅವಲಂಬಿಯಾಗಿದ್ದ ವೈಷ್ಣವ ಮತಾವಲಂಬಿಯಾಗಿದ್ದ

ಗುಪ್ತರ ಕೊನೆಯ ಅಸಮರ್ಥ ದೊರೆಗಳು
 ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ
 ಸ್ಥಂದ ಗುಪ್ತ
 ಬುಧಗುಪ್ತ
 ನರಸಿಂಹ ಗುಪ್ತ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ - ಸುವರ್ಣಯುಗ
 ಗುಪ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ಸುವರ್ಣಯುಗ ಎಂದು ಕರೆದವರು - ವಿ.ಎ.ಸ್ಮಿತ್
 ಗುಪ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ಇವರ ಅಭ್ಯುದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ- ಗ್ರೀಕ್ ಪೆರಿಪ್ಲಸ್ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಎಲಿಜಬೆತ್
 ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನವೋದಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದವರು- ಗುಪ್ತರು
 ಿವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಪುನಃ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು- ಗುಪ್ತರು
 ಶೈವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ಥಾಪಕ- ಲಾಕುಲೀಶ
 ಶಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದೈತ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾರಿ ದೊರಕಿತು- ಗುಪ್ತರು
 ಗುಪ್ತರು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು - ಗದಾಧರ , ಕೃಷ್ಣ , ವಾಸುದೇವ , ಜನಾರ್ದನ , ಅನಂತಶಯನ , ನಾರಾಯಣ ,
 ಗೋವಿಂದ
 ಗುಪ್ತರು ಶಿವನನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ೃ- ಮಹೇಶ್ವರ, ಶಂಭು , ಶಂಕರ , ಹರ
 ಗುಪ್ತರು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು - ಆದಿಶಕ್ತಿ , ಭಗವತಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ
 ಗುಪ್ತರ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದ ವಿಧ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನಾದವನು- ಕಾಳಿದಾಸ

ಕಾಳಿದಾಸನ ಕೃತಿಗಳು
 ಕುಮಾರ ಸಂಭವ
 ಶಾಕುಂತಲಾ
 ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ
 ಮೇಘದೂತ
 ಮಾಲವಿಕಾಗ್ನಿ ಮಿತ್ರ.....ಇವುಗಳೆಲ್ಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೃತಿಗಳು
 ಭಾಷ ಕವಿಯ ನಾಟಕಗಳು
 a. ಚಾರುದತ್ತ
 b. ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಯೋಗ
 c. ಧೂತವಾಕ್ಯ
 d. ಬಾಲಚರಿತ
 e. ಪ್ರತಿಮಾ
 f. ಅಬಿಷೇಕ
 g. ಅವಿಮಾರ್ಕ
 h. ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯೋಗಂಧರಾಯಣ
 i. ಸ್ವಪ್ನ ವಾಸವದ್ಧ
 j. ಧೂತ ಘಟೋತ್ಕಚ
 k. ಉರು ಭಂಗ

ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ - ಶೂದ್ರಕ
 ಮುಧ್ರಾರಾಕ್ಷಸದ ಕರ್ತೃ - ವಿಶಾಖದತ್ತ
 ದೇವಿಗುಪ್ತರ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ವಿಶಾಖದತ್ತ
 ಕಿರಾತಾರ್ಜುನಿಯ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಭಾರವಿ
 ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತೆ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯದರ್ಶ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ದಂಡಿ
 ಪಂಚತಂತ್ರದ ಕರ್ತೃ- ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮ
 ಪಂಚತಂತ್ರ - ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ನೀತಿಕತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ
 ಕಂಠಪಾಠದಲ್ಲಿ ವೇದಗಳು ಗ್ರಂಥರೂಪ ಪಡೆದದ್ದು ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರು
 ರಾವಣ ವಧ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಭಟ್ಟ
 ಉತ್ತರ ರಾಮನ ಚರಿತೆ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಭವಭೂತಿ
 ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಕರ್ತೃ- ಕಾಮಂದಕ
 ಶಿಶುಪಾಲ ವಧ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಮಾಘ
 ಅಮರ ಕೋಶ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ಅಮರ ಸಿಂಹ
 ಚರಕ ಸಂಹಿತೆಯ ಕರ್ತೃ - ಚರಕ
 ಸುಶ್ರುತ ಸಂಹಿತೆಯ ಕರ್ತೃ - ಸುಶ್ರುತ
 ಅಷ್ಟಾಂಗಾಯುರಿ - ಪಾಣಿನಿ (ವ್ಯಾಕರಣ)
 ಶಿವಪುರಾಣ ಹಾಗೂ ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣದ ಕರ್ತೃ - ಭರ್ತೃಹರಿ
 ಯೋಗಚಾರ ಭೂಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಕರ್ತೃ- ಅಸಗ
 ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತೆ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಜಾತಕ ಕರ್ತೃ - ವರಾಹ ಮಿಹಿರ
 ಅಷ್ಟಾಂಗ ಸಂಗ್ರಹ(ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥ)ದ ಕರ್ತೃ - ವಾಗ್ಭಟ
 ಸೂರ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ (ಖಗೋಳ ಕೃತಿ)ಯ ಕರ್ತೃ - ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತ
 ಆರ್ಯಭಟೀಯ(ಖಗೋಳ) ಸೂರ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತದ ಕರ್ತೃ - ಆರ್ಯಭಟ
 ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಕರ್ತೃ - ಭರತಮುನಿ
 ವರಾಹ ಮಿಹಿರ - ಖಗೋಳಜ್ಞನಾಗಿದ್ದ
 ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಿಲ್ಪ - ಶಂಕು

ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಗುಪ್ತರ ಕೊಡುಗೆ

ಶೂನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ಬಿಂದುವಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದವನು- ಖ್ಯಾತ ಗಣಿತಜ್ಞ - ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತ (ಸೊನ್ನೆ)
ಸೂರ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಥವಾ ಆರ್ಯಭಟೀಯ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ಆರ್ಯಭಟ
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಹಣಗಳಾಗುವ ಬಗೆಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಆರ್ಯಭಟ
ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತೆ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದ ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ಹೆಸರು- ವರಾಹ ಮಿಹಿರ
ಅಷ್ಟಾಂಗ ಸಂಗ್ರಹ ಎಂಬ ವೈದ್ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ವಾಗ್ಭಟ

ಜಿಷದ ವೈದ್ಯ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಆಯುರ್ವೇದದ ಪಿತಾಮಹಾ- ಧನ್ವಂತರಿ
ಧನ್ವಂತರಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿ - ಆಯುರ್ವೇದ ನಿಘಂಟು
ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೋಳಗೊಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥ ಧನ್ವಂತರಿಯ ಆಯುರ್ವೇದ ನಿಘಂಟು
ಆಯುರ್ವೇದ ಪದದ ಅರ್ಥ- ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂದರ್ಥ
ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು- ಎರಡನೇ ನಾಗರ್ಜುನ ಮತ್ತು ವಾಗ್ಭಟ
ರಸವೈದ್ಯ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ಎರಡನೇ ನಾಗರ್ಜುನ
ಭಾರತದ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹಾ - ಎರಡನೇ ನಾಗರ್ಜುನ

ಕಲಾ ವೈಭವ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಮೊದಲ ದೇವಾಲಯ- ಝಾನ್ಸಿಯ ಬಳಿಯ ದೇವಗಡದ ದಶಾವತಾರ(ವಿಷ್ಣು) ದೇವಾಲಯ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು - ಮಾನವಾಕೃತಿಗಳು
ಅಜಂತಾ ದೇವಾಲಯ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ- ಔರಂಗಾಬಾದ್ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)
ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ ಹಾಗೂ ತಾಮ್ರದ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಶಿಕ್ಷೆ- ಕೈಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದು

Extra Tips

ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ವಿಜಯದ ಸಂಕೇತ- ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ
ಕಂಠಪಾಠದಲ್ಲಿ ವೇದಗಳುನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದವನು- ವಶುಕ್ತ
ಕೌಮುದಿ ಮಹೋತ್ಸವ ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ- ವಿಚಿತ್ರಿಕೆ
ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಕರ್ತೃ- ರಾಜಶೇಖರ
ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ - ಮೆಹ್ರೋಲಿ ಕಂಬ್ಬಿಣದ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ
ಗುಪ್ತ ಸಂತತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೊರೆ ಹಾಗೂ ನಿಜವಾದ ಗುಪ್ತ ಸಂತತಿಯ ಸ್ಥಾಪಕ- 1 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ದಂಡ ನಾಯಕ - ಹರಿಷೇಣ
ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ನೂರು ಕದನಗಳ ಸಿಂಹ ಎಂದು ಸಂಭೋದಿಸಿದ ಶಾಸನ- ಅಲಹಾ ಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ
ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ದಿಗ್ವಿಜಯಳು

ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ದಿಗ್ವಿಜಯ

ಆಡವಿ ರಾಜರುಗಳೊಂದಿಗೆ ದಿಗ್ವಿಜಯ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದಿಗ್ವಿಜಯ

ಗಡಿನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ದಿಗ್ವಿಜಯ

ಗಣರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ದಿಗ್ವಿಜಯ

ಅಶ್ವಮೇಧ ಪರಾಕ್ರಮ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗುಪ್ತ ಆರಸ ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ಪರಮ ಭಾಗವತ ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದುಳ್ಳ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ 2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ

2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು- ದತ್ತಾದೇವಿ

ದೇವಶ್ರೀ, ದೇವಗುಪ್ತ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಹೊಂದಿದ್ದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- 2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ

2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಎರಡನೇ ರಾಜಧಾನಿ- ಉಜ್ಜಯಿನಿ

ಭಾರತದ ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರ್ ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತ ಕವಿ- ಕಾಳಿದಾಸ

ದೆಹಲಿಯ ಮೆಹ್ರೋಲಿಯ ಕಂಬ್ಬಿಣದ ಶಾಸನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- 2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ

ಗುಪ್ತರ ಸುವರ್ಣಯುಗವನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ - ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್ ಯುಗ
 ಗುಪ್ತರ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ - ಸಂಸ್ಕೃತ
 ನೀತಿಸಾರ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ಶುಕ್ಲ
 ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ಕ್ಷವಣಕ
 ಭಾರತದ ನ್ಯೂಟನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಖಗೋಳ ಗಣಿತಜ್ಞ- ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತ
 ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮೊದಲೇ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವನು- ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತ
 ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಸಂಹಿತೆಯ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ಆರ್ಯಭಟ
 ಆರ್ಯಭಟನ ಶಿಷ್ಯ - ಲತದೇವ
 ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಗುರು ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವನು - ಲತದೇವ
 ಲೋಲಕ ನಿಯಮ ಕಂಡುಹಿಡಿದವನು - ಲತದೇವ
 ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕ ಕರ್ತೃ - ಕಾಳಿದಾಸ
 ಗುಪ್ತ ಶಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವನು - 1 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
 ಗುಪ್ತ ಶಕೆಯ ಆರಂಭ - ಕ್ರಿ.ಶ. 320
 ಗುಪ್ತರ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿ - ರಾಜ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಡಳಿತ
 ಅರಸ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರ- ಕಂಚುಕಿ
 ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು - ಭುಕ್ತಿ
 ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು - ಮಂಡಲ

ಕೇಂದ್ರಿಯ ಆಡಳಿತ
 ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಡಳಿತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು
 ರಾಜ ಆಡಳಿತದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿದ್ದ
 ರಾಜನಿಗೆ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ - ಮಂತ್ರಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು
 ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅರಸನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು - ಅಮಾತ್ಯ ರೆಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು
 ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಳಗೆ - ನಾಗರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು

ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತ
 ಭೂಕಂದಾಯ ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು
 ಉತ್ಪತ್ತಿಯ 1/6 ಅಥವಾ 1/4 ಬಾಗ ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು
 ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ತೆರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಣಿಗಳ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆ ಕೋಟಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದವು ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು
 ಸಾಮಂತರು ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು

ಮಿಲಿಟರಿ ಆಡಳಿತ
 ಗುಪ್ತರು ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಸೇನಾ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು
 ಕಾಲ್ದಳ, ಅಶ್ವದಳ, ಗಜದಳ ಮತ್ತು ನೌಕದಳ
 ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು - ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣ, ಕತ್ತಿ, ಕೊಡಲಿ, ಈಟಿಗಳಿದ್ದವು
 ಸೇನಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು - ಮಹಾದಂಡನಾಯಕ, ಮಹಾಸೇನಾಪತಿ, ಮಹಾಬಲಾಧಿಕೃತ, ದಂಡನಾಯಕ, ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹಿಕ, ಗೋಪ, ಹಾಗೂ
 ಮಹಾ ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹಿಕ

ನ್ಯಾಯಿಕ ಆಡಳಿತ
 ರಾಜ - ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ
 ಮಹಾದಂಡನಾಯಕ - ನ್ಯಾಯಿಕ ಹಾಗೂ ಸೇನಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ
 ಮಹಾ ಕ್ಷಪಾಟಲಿಕ - ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ
 ಶಿಕ್ಷೆ - ಮೃದುವಾಗಿತ್ತು
 ಕಳ್ಳರನ್ನು - ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದ್ದರು
 ರಾಜ್ಯಾದಾಯಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು- ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ಆನೆಯಿಂದ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರು
 ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ- ಕಣ್ಣು ಕೀಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಆಡಳಿತ

ಶ್ರೇಣಿಯ- ಆಡಳಿತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ - ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದರು

ಉತ್ತರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು - ಭುಕ್ತಿ ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು

ದಕ್ಷಿಣದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು - ಮಂಡಲಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು

ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು - ಉಪಾರಿಷ, ಗೋಪ, ಬೋಗಿಕ, ಬೋಗಪತಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಿಯರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು

ಮಿಲಿಟರಿ ಅಥವಾ ಸೇನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ- ಬಾಲಧಿಕರಮಣಿಕ

ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ- ದಂಡಪಸಂಧಿಕರಣಿಕ

ಮಿಲಿಟರಿ ಖಜಾನೆಯ ಚಾನ್ಸಲರ್ - ರಣಭಂಡಾರಿಕ

ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ - ಮಹಾದಂಡ ನಾಯಕ

ನ್ಯಾಯ ಪರಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನ ಅಧಿಕಾರಿ - ವಿನಯಾ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕ

ಕಾಲಾಳು ಹಾಗೂ ಅಶ್ವ ಸೈನ್ಯದ ಅಧಿಪತಿ- ಭಟಸ್ಥಪತಿ

ಗಜದಳದ ಅಧಿಪತಿ - ಮಹಾಪಿಲ್ಲಪತಿ

ದಂಡ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ಅಧಿಕಾರಿ - ಸಧಾನಿಕ

ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ

ಭುಕ್ತಿಗಳನ್ನು - ವಿಷಯಗಳಾಗಿ (ಜಿಲ್ಲೆ) ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮಂಡಲಗಳನ್ನು - ನಾಡು (ಕೊಟ್ಟಂ) ಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ

ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು - ಆಯುಕ್ತರು ಅಥವಾ ವಿಷಯ ಪತಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು - ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು

ಹಳ್ಳಿಯ ಹಿರಿಯರು - ಮಹಟ್ಟರು

ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು - ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ

ಗ್ರಾಮಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು - ಗ್ರಾಮಿಕರು

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ - ಸುಂಕ ವಸೂಲಿಗಾರರಿದ್ದರು

ಸುಂಕ ವಸೂಲಿಗಾರರು - ಸೌಲ್ ಕಿಕ್ಕರು

ಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು- ಗೌಲ್ ಮಿಕ್ಕರು ಹಾಗೂ ಅಗ್ರಹಾರಿಕ

ಅಕ್ಷಪಟಲ - ಮಹಾಕ್ಷಪಟಲಿನ ಅಧೀಕನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಛೇರಿ

ಈ ಕಛೇರಿಯ ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನು- ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ದಿವಿರ ರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು

ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು - ಕರಣಿಕರು

ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಕರಡು ತಯಾರಕರು - ಸಸಯಿತ್ರಿ ಅಥವಾ ಕರ್ ತ್ರಿ

ಇವರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ - ಸರ್ವಧೃಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿದ್ದರು

ಕುಲಪುತ್ರರು- ಭ್ರಷ್ಟಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು

ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ - ಕುಮಾರಮಾತ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳಿದ್ದವು

ನಗರಾಡಳಿತ

ನಗರಾಡಳಿತ - ಪುರಪಾಲ ಅಥವಾ ನಗರ ರಕ್ಷಕರು ಎಂಬ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು

ನಗರಗಳು - ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು

ನಗರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು - ನಗರಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ವರ್ತಕ, ವೃತ್ತಿ ಸಂಘದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಕಸುಬುದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ

ದಾಖಲಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಅವಾಸ್ತಿಕ - ಧರ್ಮಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಗ್ರಾಮಾಡಳಿತ

ಗ್ರಾಮಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ - ಗ್ರಾಮಿಕ

ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಂಡಳಿ - ಹೆಗ್ಗಡೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು

ಸರಹದ್ದನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವವರು - ಧೂತ ಅಥವಾ ಹರಿಕಾರ ಅಥವಾ ಸೀಮಾಕರ್ ಮಕಾರ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ - ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು

ಅನುಲೋಮ ವಿವಾಹ - ಉನ್ನತ ಜಾತಿಯ ಪುರುಷರು ಕೆಳಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಪ್ರತಿಲೋಮ ವಿವಾಹ- ಕೆಳಜಾತಿಯ ಪುರುಷರು ಉನ್ನತ ಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದು

ಚಾಂಡಾಲರು - ಚಾಂಡಾವೊಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು (ಅಸ್ಥಿತ್ವ)

ಶೀಲಾಭಟ್ಟರಿಕಾ- ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ತ್ರೀ ಬರಹಗಾರ್ತಿ

ಸತಿಪದ್ಧತಿ - ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು

ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ - ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರು

ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ - ರಾಜಧರ್ಮ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು

ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಶೈವಧರ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿತ್ತು

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ವಿಷ್ಣುವಿನ 10 ನೇ ಅವತಾರ - ಬುದ್ಧನಾಗಿದ್ದ

ನೇಪಾಳ ಹಾಗೂ ಟಿಬೆಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ತಾರೆಯರ ಪಂಥವೆಂದು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಂಥ

ದ್ವಿತೀಯ ಜೈನ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದ ಪ್ರದೇಶ- ವಲ್ಲಭ

ದ್ವಿತೀಯ ಜೈನ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದ ವರ್ಷ- ಕ್ರಿ.ಶ.454 ರಲ್ಲಿ

ಕೃಷ್ಣ ಧರ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು 1 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಸಿರಿಯನ್ ಚರ್ಚು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿತ್ತು- ಮಲಬಾರ್ ತೀರ

ಗ್ರೀಕ್ ನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈತನ ಕಾಲವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಯುಗ ಅಥವಾ ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್ ಯುಗ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ- ಪೆರಿಕ್ಲಿಸ್

ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಸುಂದರ ತರುಣಿಯ ಆದ್ಭುತ ಕಥೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕಾಳಿದಾಸನ ಕೃತಿ- ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯಾ

ಭಾರತದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಟಕ- ಶೂದ್ರಕನ ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ

ಬೃಹತ್ ಕಥಾ ಅಥವಾ ವಡ್ಡ ಕಥಾ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಗುನಾಡ್ಯ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ವೈದ್ಯಕೃತಿಗಳು- ಚರಕ ಶುಕ್ರೂತ ಹಾಗೂ ವಾಗ್ಭಟ

ಆನೆಗಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃತಿ - ಹಸ್ತಾಯುಧ

ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೈಬಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕೃತಿ- ಪಂಚಸಿದ್ಧಾಂತಿಕ

ಪಂಚಸಿದ್ಧಾಂತಿಕ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ವರಾಹ ಮಿಹಿರ

ಗಣಿತ ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಪ್ರಥಮ ಭಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ- ಆರ್ಯಭಟ

ದತ್ತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ- ಅಗ್ರಹಾರಗಳು

ಗುಪ್ತರ ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ವೀಪಂ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವನು- ಕಾಶ್ಮೀರದ ರಾಜ ಅವಂತಿ ವರ್ಮನ ಸಚಿವನಾದ ಸೂರ್ಯ ಅಥವಾ ಸುಯು

ಸಕ್ರಲಿಂಗ ಸರೋವರವದ ನಿರ್ಮಾತ್ಮ ಚಾಳುಕ್ಯ ಆರಸ- ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ರಾಜ

ಭೂಪಾಲದ ಬಳಿ ಭೋಜಪುರ ಎಂಬ ಸರೋವರದ ನಿರ್ಮಾತ್ಮ- ಪರಮಾರರ ಆರಸ - ರಾಜಭೋಜ

ನಲಂದಾ ವಿ.ವಿ.ನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾತ್ಮ - ಮೊದಲನೆಯ ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ

ಅಶ್ವಮೇಧ ಚಿಹ್ನೆಯುಳ್ಳ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಗುಪ್ತ- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ವಿಕ್ರಮಾಂಕದೇವಚರಿತ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ- ಬಿಲ್ಲಣ

ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿ - 40 ವರ್ಷ

ವೀಣಾ ಪಾಣಿಯ ಚಿತ್ರವಿರುವ ನಾಣ್ಯ ಹೊರಡಿಸಿದವನು- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ಸಿಂಹ ಶೈಲಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- 2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಖನ್ ಪ್ರದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಜವಂಶ- ವಾಕಟಕರು

ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿದವರು- ಹೂಣರು

ಪರಾಕ್ರಮಾಂಕ ಎಂಬ ಬಿರುದುಳ್ಳ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ

ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ದಿಗ್ವಿಜಯದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕಂಚಿಯ ಆರಸ - ವಿಷ್ಣುಗೋಪ

ಗುಪ್ತರಾಜರು ಪುನರುತ್ಥಾನ ಗೊಳಿಸಿದ ಭಾಷೆ- ಸಂಸ್ಕೃತ

ಆರು ಬಗೆಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಟಂಕಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ

ಪ್ರತಿಮಾ ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ - ಭಾಷ

ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ಆಸ್ಥಾನದ ಕವಿ - ಹರಿಷೇಣ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ಯೋತಿಷ- ವರಾಹ ಮಿಹಿರ
ಸ್ಥಂದಗುಪ್ತನ ಪ್ರಮುಖ ಕದನ - ಹೂರೊಡನೆ ಕಾದಾಟ

ಗುಪ್ತರ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು

ಅಸಮರ್ಥ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಹೂಣರ ಧಾಳಿ
ಆಂತರಿಕ ಕಲಹ
ಜನರು ಹಾಗೂ ಸೈನಿಕರ ಸುಖಲೋಪ ಜೀವನ (ಸೈನಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆ)
ಗುಪ್ತರ ಮಾಂಡಲಿಕರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ
ದಾಶಮಿಕ ಸಂಖ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದವನು- ಆರ್ಯಭಟ
ಮಹೇಂದ್ರಾಧಿತ್ಯ ಬಿರುದುಳ್ಳ ಆರಸ- 1 ನೇ ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ
ಗುಪ್ತರ ಕೊನೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೊರೆ- ಸ್ಥಂದಗುಪ್ತ
ವಿಸುದ್ಧ ಮಗ್ಗ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಬುದ್ಧ ಘೋಷ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈಶ್ಯಾಪಾಟಕಿಯ ಕೇಂದ್ರ- ನಾಗರವಧು

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆಗಳು
ಭಾಗ - ಕೃಷಿಕರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನದ 1/6 ಭಾಗದ ಕರ
ಭೋಗ - ತರಕಾರಿ ,ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು , ಸೌದೆ ,ಹೂವುಗಳನ್ನು ಆರಮನೆಗೆ ನೀಡುವುದು
ಕಾರಾ - ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ
ಬಾಲಿ - ಪ್ರಜೆಗಳು ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ
ಉದಿಯಾಗ - ಪೊಲೀಸ್ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ
ಉಪಕಾರಿ ಕರ -
ಹಿರಣ್ಯ - ಸುವರ್ಣ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದು
ವತಭೂತ - ಗಾಳಿ,ಭೂತಗಳ ,ಧರ್ಮವಿಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ತೆರಿಗೆ
ಹಲೀವ ಕರ - ಉಳುವವನು ತೆರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕರ
ಕುಲ್ಯ - ವರ್ತಕರು ತಮ್ಮ ಸರಕು ಸಾಗಿಸಲು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ

ಗುಪ್ತ ಶಕೆಯನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುವರು - ವಲ್ಲಭಿ ಶಕೆ
ಅಸ್ಸಾನ ನ ಫ್ರಾಚೀನ ಹೆಸರು- ಕಾಮರೂಪ
ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ
ಪುನರ್ಭೂ ಪದದ ಅರ್ಥ - ವಿವಾಹವಾದ ಪದ್ಧತಿ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ತಾವು ಎರಕದ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಮ್ಯೂಸಿಯಂನಲ್ಲಿದೆ - Barminggyam Musium
ಅಮರ ಕೋಶದ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು - ನಾಮಲಿಂಗಾನು ಶಾಸನಂ
ಗ್ರೀಕರು ಭಾರತದಿಂದ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಅಂಕೆಯನ್ನು ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ- ಅರೇಬಿಕ್
ಭೂಮಿಯ ಗುಂಡಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಸಾರಿದ ಭಾರತೀಯ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ- ಆರ್ಯಭಟ
ಭುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರು- ಉಪರೀಕರು
ಗುಪ್ತರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದು - ಕ್ರಿ.ಶ.4 ನೋ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ

Extra Tips

ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ - ಗುಪ್ತರ ರಾಜಧಾನಿ
ಸಾರಾನಾಥ - ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಧಾರ್ಮಿಕಾ ಸ್ಥೂಪ
ಅಲಹಾಬಾದ್ - ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನವಿದೆ

ಮೆಹ್ರಾಲಿ - ತುಕ್ಕುಡಿಯದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸ್ತಂಭ
ಅಜಂತಾ - ಗುಪ್ತರ ಗುಹಾಲಯ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಿವೆ
ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು - 1 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ
ಮಾಗಧಿಖಾವನದ ಬಳಿ ಚೀನಾ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗಾಗಿ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆಯ ಹೆಸರು- ಶ್ರೀಗುಪ್ತ(ಮೂಲ ಪುರುಷ)
ಮೊದಲನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ತಂದೆ- ಘಟೋತ್ಕಚ

ಗುಪ್ತರ ಆಸ್ಥಾನದ ನವರತ್ನಗಳು
ಷಷಣಿಕ
ಧನ್ವಂತರಿ
ಅಮರಸಿಂಹ
ವೇತಾಲಭಟ್ಟ
ಘಟಕರ್ಪರ
ವರರುಚಿ
ಶಂಕು
ಮರಾಹ ಮಿಹಿರ
ಕಾಳಿದಾಸ

ಗುಪ್ತರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳು
a. 1 ನೇ ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ
b. ಸ್ಕಂದ ಗುಪ್ತ
c. 2 ನೇ ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ
d. ಬುದ್ಧಗುಪ್ತ
e. ನರಸಿಂಹ ಗುಪ್ತ
f. ವಿಷ್ಣುಗುಪ್ತ

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ದೇವಾಲಯಗಳು
a. ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯ- ತ್ರಿಗಾವ (ಜುಲಾಪುರ)
b. ಶಿವ ದೇವಾಲಯ - ಎರಾನ್ (ಭಿಲ್ಲು)
c. ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯ- ವೈಶಾಲಿ (ಪಾಟ್ನಾ)
d. ಭೂಮಾರ ದೇವಾಲಯ - ಸಾಂಚಿ (ಭೂಪಾಲ)

ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು

a. ಅಜಂತಾ ಗುಹಾಲಯ
b. ಎಲ್ಲೋರ ಗುಹಾಲಯ
c. ಭಾಗ್ ಗುಹಾಲಯ

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರಿಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರ ತಂದ ಗುಪ್ತ ದೊರೆ- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ
2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಕ ರಾಜ- 3 ನೇ ರುದ್ರಸಿಂಹ
ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ - ಗುಪ್ತರಕಾಲದಲ್ಲಿ
Record Of Buddhist Kingdoms ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಫಾಹಿಯಾನ್
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಂಡ ಹಿಂದೂ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥ ಭಗವದ್ಗೀತೆ
ಜಮೀನುದಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು- ಗುಪ್ತರು
ಗುಪ್ತರು ಗೊತಮ ಬುದ್ಧನನ್ನು ಇವನ ಅವತಾರವೆಂದು ನಂಬಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು- ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು - ಪಾಣಿನಿ ಮತ್ತು ಪತಂಜಲಿ
ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಳಸಿದವರು- ಆರಬ್ಬರು

ಮೌರ್ಯರ ಕಾಲದ ಅರ್ಥಸಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಗ್ರಂಥ ಕಾಮಾಂಧಕನು ರಚಿಸಿದ ನೀತಿ ಪಾಠಗ್ರಂಥ
ಅಂಗ್ - ಕೋಕ್ - ಕೋಟ್ - ದೇವಾಲಯವಿರುವುದು - ಕೊಂಬೋಡಿಯಾದಲ್ಲಿ
ಗುಪ್ತರ ಶಾಸನದ ಮೇಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಹ್ನೆ ಗರುಡ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಪಶ್ಚಿಮ - ಪೂರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರ- ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ
ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣ್ಯದ ಹೆಸರು - ರೂಪ್ಯಕ ಆತವಾ ದಿವಾರ್
ಆರ್ಯಭಟನು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು- ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ
ಗುಪ್ತರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವುಳ್ಳ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರದೇಶ ಉತ್ತರ ಬಂಗಾಳಿ
ಗಂಗಮಾಧವ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - 2 ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
ರಂಘವಂಶ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ - ಕಾಳಿದಾಸ
ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಪ್ರೀತಿಯ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ ಶಿವ
ಕಾಳಿದಾಸನ ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದವರು - ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್

